

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 28 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII P-3796“ PROJEKTO
(TAP NR. 20-49(2); TAIS NR. 19-15340(3))**

2020-02-10 Nr. NV-363

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija (AM).

2. Projekto tikslas – pateikti Seimui Vyriausybės išvadą – pritarti Seimo narės L. Matkevičienės pateikto Įstatymo projekto tikslui sudaryti daugiau galimybių žmonių palaikus laidoti šeimos kapavietėje, tačiau pasiūlyti Seimui jo nesvarstyti, kadangi Įstatymo projekte reglamentuojami santykiai gali būti sureguliuoti kitomis teisinio reguliavimo priemonėmis.

3. Dabartinė situacija:

- Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad neveikiančiose kapinėse išimties tvarka galėtų būti laidojami žmonių kremuoti palaikai (urnose), jeigu tose kapinėse yra palaidoti to asmens pirmos (vaikai, įvaikiai) arba antros (tėvai, tėviai) eilės giminaičiai.
- Pagal galiojančią tvarką, asmenims norintiems būti palaidotiems neveikiančiose kapinėse, kuriose yra jų šeimos kapas, tai yra draudžiama. Daromos išimtys tik miesto garbės piliečiams.
- Žmonių palaikų laidojimo įstatyme nustatyta, kad kapinių ir jų priežiūros bei kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų reikalavimus ir paslaugų atlikimo tvarką, vadovaudamasi šiuo ir kitais įstatymais nustato Vyriausybė.
- Vyriausybė 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 yra patvirtinusi Kapinių tvarkymo taisykles. Pagal šių taisyklių nuostatas, kapinės priskiriamos neveikiančioms, jeigu jose negalimi nauji laidojimai dėl nustatytų visuomenės sveikatos saugos, kultūros paveldo apsaugos ar aplinkosaugos reikalavimų.

4. Projekto esmė – siūloma pritarti Įstatymo projekto tikslui, tačiau kartu siūlant Seimui jo nesvarstyti, kadangi keliamą problemą reikėtų spręsti pakeičiant Vyriausybės nutarimu patvirtintas Kapinių tvarkymo taisykles, o ne keičiant Įstatymą.

Įstatymo projekto siūlymas nustatyti, kad būtų leidžiama laidoti kremuotus žmonių palaikus neveikiančiose kapinėse neužtikrintų visuomenės sveikatos, kultūros paveldo apsaugos, aplinkosaugos reikalavimų ir bendruomenės interesų. Taip pat pažeistų Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintą savivaldybės sprendimų priėmimo laisvę ir savarankiškumą priimant sprendimus kapinių priežiūros organizavimo srityje.

Siūloma norma „leisti laidoti neveikiančiose kapinėse“ iš esmės priešinga bendrajai žodžių „neveikiančios kapinės“ reikšmei ir prasmei, todėl Įstatymo projekto tikslas galėtų būti pasiektas tik pakeitus Kapinių tvarkymo taisykles, pagal kurias kapinėms suteikiamas neveikiančių arba riboto laidojimo kapinių statusas. Esamas teisinis reguliavimas nesudaro galimybės savivaldybės tarybai priimti sprendimą, atsižvelgiant į aukščiau minėtus aspektus, ir suteikti kapinėms riboto laidojimo kapinių statusą tais atvejais, kai leidžiama laidoti tik kremuotus žmonių palaikus.

Atsižvelgiant į tai, Vyriausybė iki 2020 m. gegužės 1 d. numato priimti Vyriausybės nutarimo pakeitimus, sudarant galimybę savivaldybės tarybos sprendimu suteikti riboto laidojimo kapinių statusą ir tais atvejais, kai jose, atsižvelgiant į minėtus aspektus, būtų galima laidoti tik kremuotus žmonių palaikus.

5. Derinimas – Projektas **suderintas be pastabų** su Vidaus reikalų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru, Lietuvos savivaldybių asociacija. **Suderinta** su Kultūros ministerija, **atsižvelgta** į Teisingumo ministerijos pastabas.

Atsižvelgiant į 2020-02-04 **Tarpinstituciniame pasitarime** priimtus sprendimus (protokolo Nr. 5), AM pažymi, kad teikiamas patikslintas Projektas yra **suderintas** darbo tvarka su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Vėluojama pateikti Vyriausybės išvadą Seimui 12 savaičių.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt